

**Η ΥΠΕΡΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ ΠΑΡΘΕΝΟΣ,
Η ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΘΕΟΤΟΚΟΣ**

**Τοῦ Πρωθιερέως Ν. ΜΑΛΙΝΟΒΣΚΙ,
κατά μετάφρασιν ἐκ τοῦ ρωσικοῦ ὑπό
τοῦ Ἀρχιμανδρίτου ΙΠΠΟΛΥΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ.**

Μετά τῆς διδασκαλίας περί τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στενωῶς συνδέεται ἡ διδασκαλία περί τοῦ προσώπου τῆς Ὑπερευλογημένης Παρθένου, Μητρός αὐτοῦ. Ἡ ἐκλεγεῖσα Παρθένος, ἐξ ἧς θαυμαστῶς νυδόκησε νά γεννηθῇ ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, εἶναι καί Θεοτόκος.

Τήν Ὑπερευλογημένην Παρθένον Μαρίαν ἡ Ἐκκλησία ὀνομάζει καί ὁμολογεῖ **Θεοτόκον** (Deipara). Ἡ τοιαύτη ὀνομασία ἀποδίδεται αὐτῇ, οὐχί διότι ἡ θεότης τοῦ Λόγου ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς ἀρχήν ὑπάρξεως, ἀλλά διότι ἡ ὑπό τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ **πρόσληψις** τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως εἰς ἐνότητα τῆς θείας αἰωνίας ὑποστάσεως αὐτοῦ, ὡς καί ἡ **θέωσις** τῆς φύσεως ταύτης, συνέβησαν κατ' αὐτήν τήν στιγμήν τῆς **συλλήψεως** τοῦ Υἱοῦ ἐν τῇ γαστρὶ τῆς Παρθένου, τῇ ἐπ' αὐτήν ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Διό καί ἡ ἁγία Παρθένος, ὡς γεννήσασα οὐχί ἄνθρωπον Ἰησοῦν, γενόμενον Θεόν, «ἀλλά Θεόν ἀληθινόν, - οὐχί δ' ἀπλῶς Θεόν, ἀλλά Θεόν ἐν σαρκί, οὐκ οὐρανόθεν τό σῶμα καταγαγόντα, καί ὡς διὰ σωλῆνος δι' αὐτῆς παρελθόντα, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς ὁμοούσιον ἡμῖν σάρκα ἀναλαμβάνοντα, καί ἐν ἑαυτῷ ὑποστήσαντα», ἥτις καί ἐθεώθη ἀπό τῆς στιγμῆς τῆς συλλήψεως -, εἶναι Θεοτόκος ἐν (κυρίᾳ) ἰδέᾳ καί ἀληθεῖ ἐννοίᾳ (Ἰωάννου Δαμασκνοῦ, Ἐκδοσις ἀκριβῆς τῆς ὀρθοδό-

ξου πίστεως, βιβλίον Γ', κεφάλαιον IB' (Νς'), "Οτι Θεοτόκος ἡ ἁγία Παρθένος· κατά Νεστοριανῶν· Migne, P.G. 94, 1028).

Ἐν τῇ ἀποκαλύψει δίδονται σαφεῖς βάσεις διὰ τὴν ὀνομασίαν τῆς Ὑπεραγίας Παρθένου ὡς Θεοτόκου ἐν κυρία ἐννοίᾳ.

Ὁ προφήτης Ἡσαΐας περὶ τῆς ἐκ Παρθένου γεννήσεως τοῦ Ἐμμανουὴλ καὶ ὁ Εὐαγγελιστής ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγουσιν, ὅτι **ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ λήπεται καὶ τέξεται Υἱόν**, εἰς ὃν ἰδία ἀνήκει τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ - μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός (Θεός ἰσχυρός, Πατήρ τῆς αἰωνιότητος - Ἡσ. κεφ. 7), ὁ Θεός ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀνθρωπίνῃ φύσει, ἀλλὰ τοῦτο ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ὅτι ἡ Παρθένος τέξεται Θεόν ἐνσεσαρκωμένον καὶ ἐπομένως καὶ αὐτὴ αὕτη εἶναι Θεοτόκος.

Ἡ δικαία Ἐλισάβετ, κατά τὴν ὑπὸ τῆς Μαρίας ἐπίσκεψιν αὐτῆς, **πλησθεῖσα Πνεύματος Ἁγίου** - ἐπομένως οὐκ ἐξ ἀπλῆς σκέψεως ἢ ἐξ αἰσθήματος ἐνθουσιασμοῦ - ρητῶς ὡμολόγησε φωνῇ μεγάλῃ τὴν Ἁγίαν Παρθένον Θεοτόκον· **«πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ Μητέρα τοῦ Κυρίου μου πρὸς με;»** (Λουκ. 1, 41 - 43). Ὅθεν τὸ ὄνομα τῆς Θεοτόκου εἶναι ὄνομα θεόπνευστον.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος διδάσκει· **«ἐξαπέστειλεν ὁ Θεός τὸν Υἱόν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ, γενόμενον ἐκ γυναικός»** (Γαλ. 4, 4). Ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐκ γυναικός γεννηθεὶς, ἢ, κατ' ἄλλην ἔκφρασιν τοῦ ἀποστόλου, ὁ φανερωθεὶς ἐν σαρκὶ Θεός (Α' Τιμ. 3, 16), ὁ προελθὼν ἐξ Ἰουδαίων **τὸ κατὰ σάρκα, ὁ εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας Θεός** (Ρωμ. 9, 5), εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ γυνή, ἐξ ἧς οὗτος ἐγεννήθη, εἶναι ἡ Παρθένος Μαρία. Εὐνόητον, ὅτι τὴν Παρθένον - Μητέρα ταύτην δεόν νά ὁμολογῶμεν καὶ ὀνομάζωμεν Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἢ Θεοτόκον.

Τὴν πίστιν ὅτι τὴν Παρθένον Μαρίαν δεόν νά ἀναγνωρίζωμεν Θεοτόκον, οἱ ἀρχαιότατοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἐξέφραζον ὅτε ἐδίδασκον, ὅτι ἐξ αὐτῆς ἐγεννήθη ὁ Θεός καὶ ἐκάλουν αὐτὴν **Θεοτόκον, Θεομήτορα, Μητρόθεον, Θεογεννήτριαν**. Ἡ ὀνομασία αὐτῆς ὡς Θεοτόκου κατά τὸν 4ον αἰῶνα ἦτο ἤδη ἐν γενικῇ χρήσει. Διό κατά τὸν 5ον αἰῶνα, ὅτε ὁ Νεστόριος ἠθέλησε νά ἀντικαταστήσῃ τὴν ὀνομασίαν ταύτην δι' ἄλλης καὶ ὁ λαὸς ἤκουσεν ἐν τῷ

κηρύγματι τό ὄνομα «Χριστοτόκος» ἀντί «Θεοτόκος», τοῦτο ἐγένετο δεκτόν μετά γενικῆς ἀγανακτήσεως ὡς ἀσυνήθης καί ἐναντία τῇ γενικῇ καί διηνεκεῖ χρήσει καινοτομία. Ἐν δέ τῇ Γ΄ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ ἐκυρώθη καί ἀνεκηρύχθη· «Εἵ τις οὐχί ὁμολογεῖ Θεόν εἶναι κατά ἀλήθειαν τόν Ἑμμανουήλ, καί διά τοῦτο Θεοτόκον τήν ἁγίαν Παρθένον, γεγέννηκε γάρ σαρκικῶς σάρκα γεγονότα τόν ἐκ Θεοῦ Πατρός Λόγον, ἀνάθεμα ἔστω». Τοιοῦτος ὅρος πίστεως ἐκυρώθη καί ἐν πάσαις ταῖς ἐφεξῆς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις.

«Ὁρθόδοξος Δογματική Θεολογία»,
τόμ. 2ος, Μόσχα 1908, σελ. 90 καί 95–96.